

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.231.2026

Warszawa, 12 października 2026 r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **16727** Pana Posła Krzysztofa Szymańskiego i grupy posłów w sprawie stosowania postępowań karnoskarbowych wobec polskich marynarzy.

Ad I i II

Odpowiedź została przygotowana przez Prokuraturę Krajową, zgodnie z właściwością.

Prokuratura Krajowa nie przeprowadzała analizy postępowań karnoskarbowych prowadzonych w stosunku do marynarzy w związku z rozliczaniem dochodów uzyskiwanych za granicą i nie monitoruje tej kategorii przestępczości.

Zauważyć należy, iż zgodnie z art. 151c § 2 k.k.s., poza wyjątkami określonymi w tym przepisie, prokurator nie sprawuje nadzoru nad dochodzeniem karnoskarbowym prowadzonym przez finansowy organ postępowania przygotowawczego (naczelnika urzędu skarbowego, naczelnika urzędu celno-skarbowego i Szefa Krajowej Administracji Skarbowej - art. 53 § 37 k.k.s.). Jest ono prowadzone, co do zasady, bez udziału prokuratora (art. 122 § 2 k.k.s.), pod nadzorem organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego (art. 122 § 1 pkt 1 i 2 k.k.s.), którym jest

dyrektor izby administracji skarbowej, Szef Krajowej Administracji Skarbowej i minister właściwy do spraw finansów publicznych (art. 53 § 39 k.k.s).

Prokuratura nie posiada zatem danych statystycznych pozostających w zainteresowaniu Panów Posłów. Informacje gromadzone w ogólnopolskim systemie teleinformatycznym „PROK-SYS”, w tym obejmujące postępowania karnoskarbowe, nie uwzględniają poszczególnych kategorii zawodów osób występujących w rejestrowanych sprawach. Określenie „marynarz” nie występuje w żadnym opisie sprawy, zarzutu lub czynu, nie można zatem wskazać go jako kryterium wyszukiwania.

Ad III i IV

Odpowiedź została przygotowana przez Prokuraturę Krajową, zgodnie z właściwością.

Przestępstwo skarbowe może być popełnione wyłącznie umyślnie, co oznacza konieczność udowodnienia sprawcy, że miał on zamiar jego popełnienia, czyli chciał je popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godził. Sprawca danego występku musi mieć zatem świadomość, że swoim zachowaniem realizuje znamiona czynu zabronionego.

Prokurator Generalny wydał wytyczne Nr 5/17 z dnia 10 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa związane z procederem wyłudzenia nienależnego zwrotu podatku od towarów i usług (VAT) oraz innych oszukańczych uszczupień w tym podatku¹, akcentując konieczność wykazania świadomości i umyślności w działaniu sprawcy, wskazując jednocześnie, iż nie będą podlegały odpowiedzialności karnej osoby, które przypadkowo popełnią błąd przy wystawieniu faktury, nawet jeżeli powstanie on w wyniku lekkomyślności, a nawet niedbalstwa.

Okoliczności te, świadomość i zamiar popełnienia przestępstwa, podlegają ocenie w konkretnym postępowaniu, na podstawie przeprowadzonych dowodów i poczynionych

¹ <https://www.gov.pl/web/prokuratura-krajowa/wytyczne>

w ich oparciu indywidualnych ustaleń. Zgodnie z art. 7 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r., poz. 390, z późn. zm.), prokurator przy wykonywaniu czynności jest niezależny i w konsekwencji samodzielnie podejmuje decyzje co do oceny prawnokarnej zachowania będącego przedmiotem sprawy. Opracowanie wytycznych przez Prokuratora Generalnego w celu „ograniczenia stosowania postępowań karno-skarbowych w sytuacjach, w których spór dotyczy wykładni przepisów, a nie świadomego naruszenia prawa” stanowiłoby zatem działanie contra legem.

Ad IV

Minister Finansów, na mocy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.), dalej ordynacja, w celu zapewnienia jednolitego stosowania przepisów prawa podatkowego przez organy podatkowe, ma prawo do ich interpretacji (interpretacje ogólne) lub ogólnego wyjaśnienia przepisów prawa podatkowego dotyczącego stosowania tych przepisów (objaśnienia podatkowe). Z kolei w sprawach indywidualnych Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, na wniosek zainteresowanego, wydaje, w jego sprawie, interpretację przepisów prawa podatkowego (interpretację indywidualną).

Zgodnie z art. 14k ordynacji zastosowanie się do interpretacji indywidualnej przed jej zmianą, stwierdzeniem jej wygaśnięcia lub przed doręczeniem organowi podatkowemu odpisu prawomocnego orzeczenia sadu administracyjnego uchylającego interpretację indywidualną nie może szkodzić wnioskodawcy, jak również w przypadku nieuwzględnienia jej w rozstrzygnięciu sprawy podatkowej. Również zastosowanie się do interpretacji ogólnej przed jej zmianą nie może szkodzić temu, kto się do niej zastosował, jak również w przypadku nieuwzględnienia jej w rozstrzygnięciu sprawy podatkowej.

W zakresie związanym z zastosowaniem się do interpretacji, która uległa zmianie, której wygaśnięcie stwierdzono, lub interpretacji nieuwzględnionej w rozstrzygnięciu sprawy podatkowej, nie wszczyna się postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, a postępowanie wszczęte w tych sprawach umarza się

oraz nie nalicza się odsetek za zwłokę. W ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości powyższe rozwiązania są wystarczające i nie wymagają korekty.

Z wyrazami szacunku

Arkadiusz Myrcha

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/